

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 12 czerwca 2012 r.

Nr posiedzenia: 20

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Andrzej Person.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej o działaniach resortu w zakresie oświaty polonijnej oraz na temat oferty programowej dla szkół polonijnych.
  2. Sprawozdanie z wyjazdu delegacji komisji do Uzbekistanu na uroczystość z okazji 70. rocznicy wyjścia Polskich Sił Zbrojnych z ZSRR.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Barbara Borys-Damięcka, Leszek Czarnobaj, Wiesław Dobkowski, Robert Dowhan, Andrzej Person, Janina Sagatowska.
  - zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Edukacji Narodowej:
      - podsekretarz stanu Mirosław Sielatycki,
      - ekspert w Departamencie Współpracy Międzynarodowej Irena Szyszko,
      - specjalista w Departamencie Współpracy Międzynarodowej Sylwia Mochól,
    - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
      - ambasador *ad personam* w Departamencie Wschodnim Krzysztof Płomiński,
      - wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią Regina Jurkowska,
    - Fundacja Oświata Polska za Granicą:
      - członek zarządu Jacek Giebułtowicz,
    - Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”:
      - wiceprezes zarządu Ewa Ziółkowska,
  - pracownicy Kancelarii Senatu:
    - wicedyrektor Biura Polonijnego Romuald Łanczkowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodniczący komisji senator Andrzej Person zwrócił uwagę, że liczna polska emigracja zarobkowa do krajów Unii Europejskiej stanowi dla Polski wyzwanie, jeśli chodzi o zapewnienie dzieciom migrantów dostępu do nauczania w języku polskim.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Mirosław Sielatycki przedstawił działania resortu w zakresie oświaty polonijnej oraz ofertę programową dla szkół polonijnych. Omówił podstawę prawną oraz system kształcenia obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, a także formy wspomagania przez MEN oświaty polonijnej, takie jak: kierowanie nauczycieli do pracy dydaktycznej za granicą, organizowanie kursów metodycznych dla nauczycieli

polonijnych, wyposażanie szkół i ośrodków nauczania języka polskiego w podręczniki i pomoce dydaktyczne oraz organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci polskiego pochodzenia. Wiceminister Mirosław Sielatycki zwrócił uwagę na coraz większe możliwości, jakie daje zastosowanie Internetu w nauczaniu języka polskiego za granicą. Jak podkreślił, priorytetem ministerstwa jest obecnie wspieranie w większym stopniu szkolnictwa społecznego oraz nauczycieli i liderów polonijnych. Szacuje się, że poza granicami kraju funkcjonuje ok. 800 szkół społecznych, połowa których zarejestrowała się na portalu społecznościowym MEN – Polska Szkoła (www.polska-szkoła.pl).

Odnosząc się do problemu zapewnienia oświaty w języku polskim w krajach tzw. nowej emigracji, wiceminister Mirosław Sielatycki poinformował, że w niektórych krajach nauczanie w języku polskim jest na etapie organizacyjnym, ministerstwo podejmuje zaś działania wspierające ten proces. Z myślą o rodzinach z dziećmi, które być może zdecydują się wrócić do Polski, stworzona została „Podstawa programowa dla uczniów polskich uczących się za granicą”.

W dyskusji wzięli udział senatorowie: Leszek Czarnobaj, Janina Sagatowska, Barbara Borys-Damięcka, Andrzej Person, Łukasz Abgarowicz oraz goście: podsekretarz stanu Mirosław Sielatycki i specjalista w Departamencie Współpracy Międzynarodowej MEN Sylwia Mochól.

Senatorów interesowały dane dotyczące szkół polskich i uczniów za granicą, problemy oświaty polskiej na Litwie, a także priorytety i zasady delegowania nauczycieli języka polskiego do pracy za granicą. Apelowali również o większe wsparcie dla Polaków na Wschodzie w zakresie nauczania języka polskiego zarówno ze strony rządu, jak i organizacji pozarządowych.

Jak poinformował wiceminister Mirosław Sielatycki, w Brukseli odbyło się posiedzenie Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego w sprawie skargi polskiego obywatela na rząd Litwy. Komisja Parlamentu Europejskiego poparła zasadność petycji i została ona skierowana do szczegółowego rozpatrzenia.

Ad 2. Senatorowie: Andrzej Person, Barbara Borys-Damięcka i Łukasz Abgarowicz przedstawili sprawozdanie z udziału w Uzbekistanie w uroczystości z okazji 70. rocznicy wyjścia Polskich Sił Zbrojnych z ZSRR. 5–7 czerwca 2012 r. przedstawiciele Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą uczestniczyli w delegacji na zaproszenie Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Senatorowie wzięli udział w odsłonięciu w Taszkencie pomnika wdzięczności Uzbekom za życzliwe przyjęcie Polaków podczas II wojny światowej, odwiedzili polskie cmentarze wojenne oraz spotkali się z Polakami mieszkającymi w Uzbekistanie. Oprócz parlamentarzystów w uroczystościach uczestniczyli m.in.: szef Kancelarii Prezydenta Jacek Michałowski, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych, córka generała Andersa Anna Maria Costa, a także polscy kombatanci z Polski i Wielkiej Brytanii. Senator Barbara Borys-Damięcka zaprezentowała dokumentację fotograficzną wizyty w Uzbekistanie.

Podczas dyskusji ambasador *ad personam* w Departamencie Wschodnim MSZ Krzysztof Płomiński wskazał na potrzebę wieloaspektowych i ponadresortowych działań edukacyjnych, skierowanych do Polaków i ich potomków w Uzbekistanie. Jego zdaniem, ze względu na rozproszenie środowiska Polaków warto byłoby się zastanowić nad ofertą elektronicznej polskiej szkoły. Odnosił się również pozytywnie do pomysłu stworzenia polsko-uzbeckiej grupy parlamentarnej.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.

Opracowano w BPS, BKS